

Månadsrapport

Köpings kommun

Februari 2024

Fokus		
Kommunens ekonomiska prognos	Helårsprognosen för kommunen är -144 mkr, med en budgetavvikelse på -96,6 mkr	
Inflation	Nedåtgående men fortsatt över Riksbankens mål	
Arbetslöshet	Ökar, särskilt bland unga	
Hushåll ek bistånd	Fortsatt relativt låg nivå	
Placeringsdygn barn och unga	Fortsatt hög	
Räntekostnad	Räntan stiger men än så länge mindre påverkan på kostnad pga bundna räntor	

© Köpings kommun

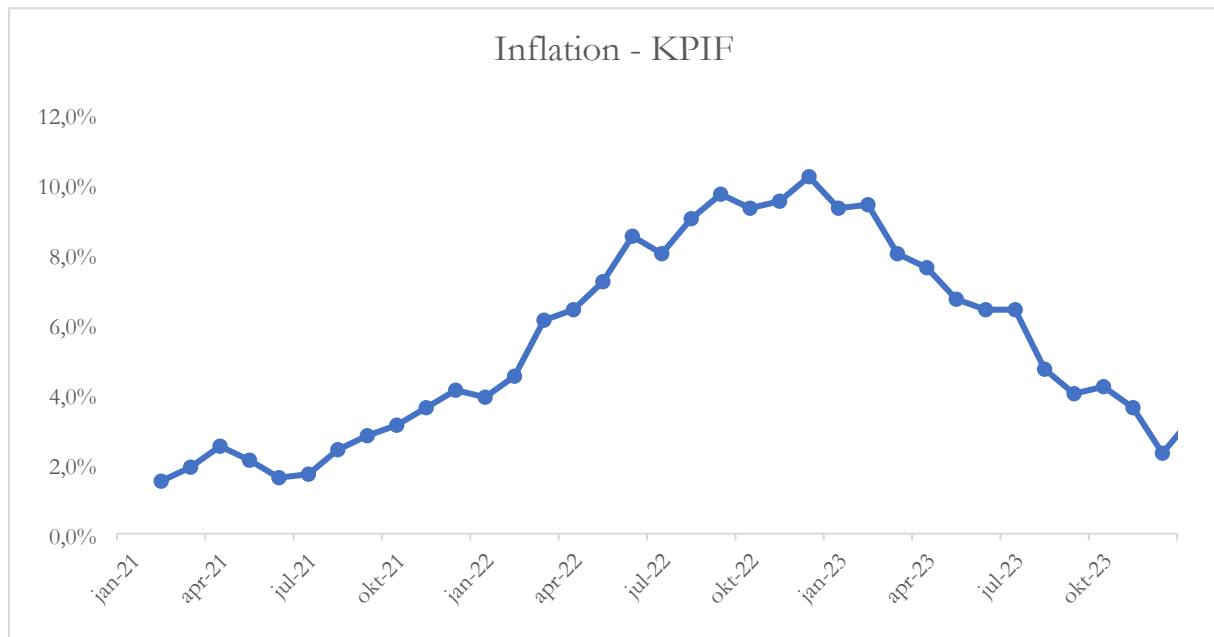
Rapporten skriven av
Dina Avdic, 2024-03-08

Antagen av:
Klicka och skriv nämnd, datum och §

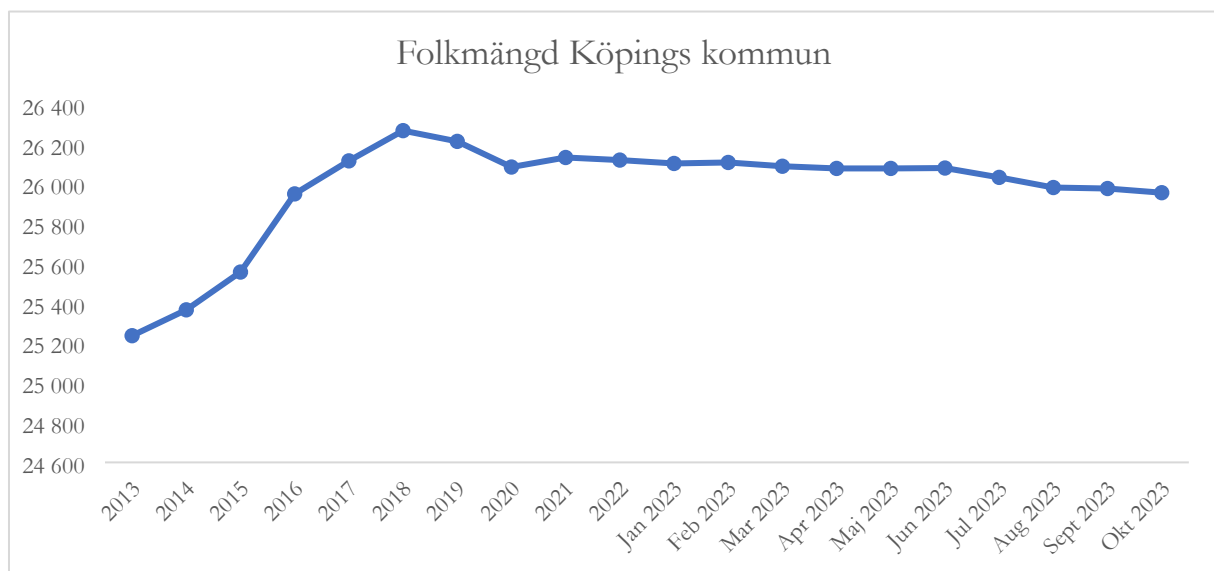
Innehåll

Omvärld och arbetsmarknad.....	4
Verksamhet och medarbetare.....	6
Ekonomi.....	8
Räntor	11

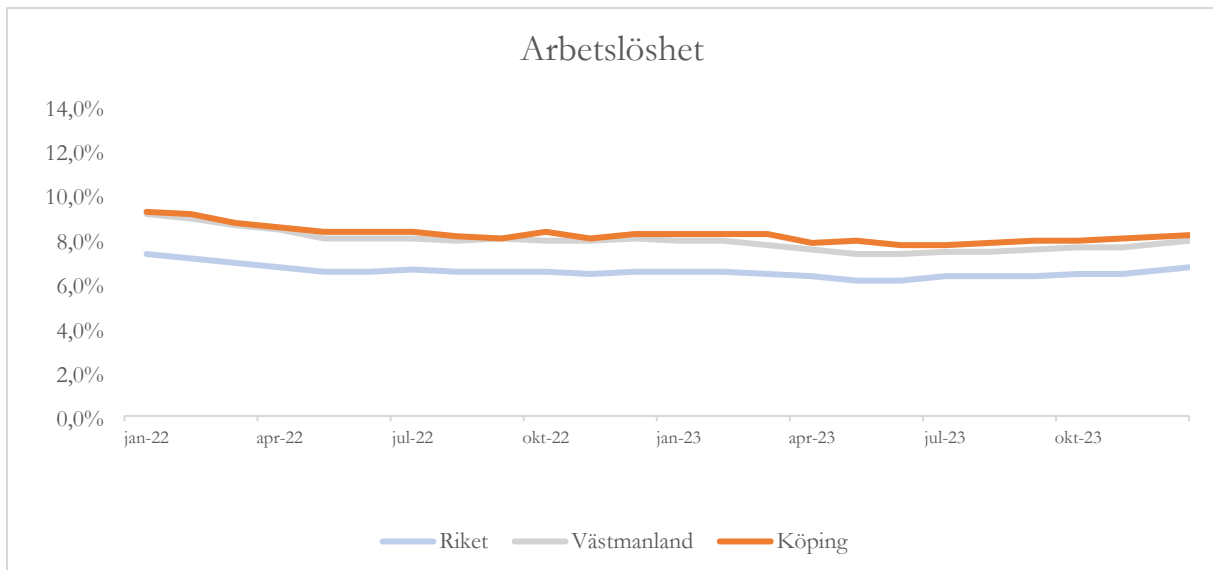
Omvärld och arbetsmarknad

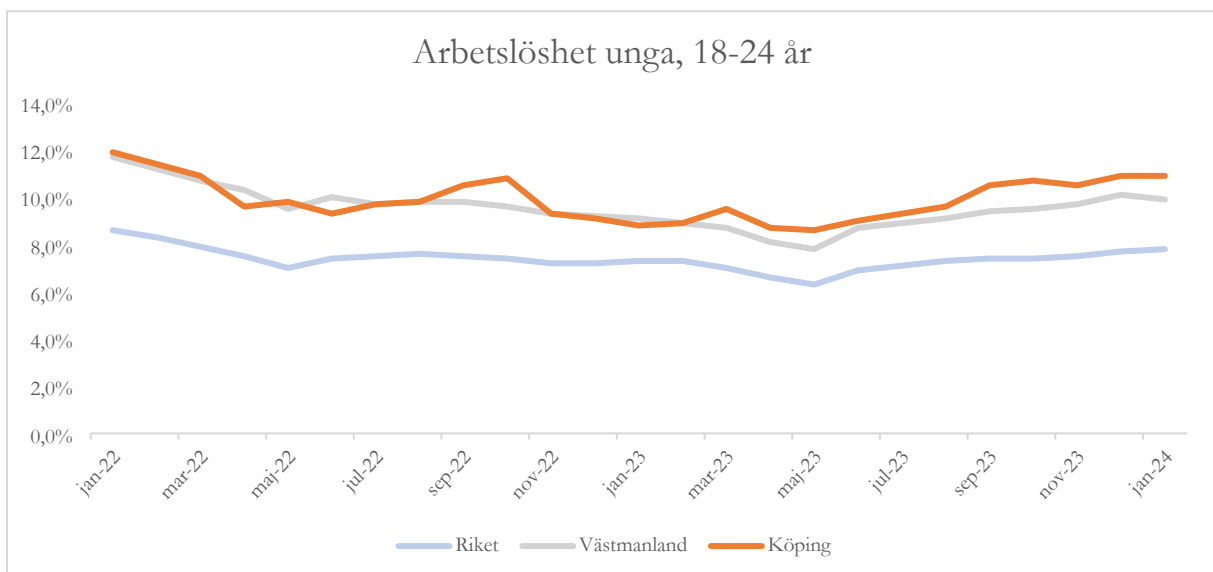
I december 2022 toppade inflationen och låg på 10,2 procent och därefter har vi sett en sjunkande trend. I januari 2024 uppgår KPIF-inflationen till 3,3 procent, dock en ökning med 1,0 procentenheter jämfört med månaden innan. Ökningen förklaras främst av högre boendekostnader som genereras av dyrare elpriser, månadsavgifter för bostäder och ökade räntekostnader. Ändock prognostiseras inflationen fortsätta sjunka i år och Riksbanken väntas därmed sänka styrräntan.

Köpings kommun har sedan 2019 befunnit sig i en låg befolkningstillväxt där det är antalet äldre invånare som ökar men antalet yngre och i arbetsför ålder minskar. Antal invånare i Köping uppgår i januari 2024 till 25 931 personer vilket innebär en minskning med 47 invånare jämfört med månaden innan och 172 invånare jämfört med ett år tidigare. Prognosen fram till år 2037 innebär en marginell befolkningstillväxt.

Arbetsmarknaden har återhämtat sig väl efter pandemin i både Sverige och omvärlden och under första halvåret 2023 fortsatte arbetslösheten att minska och sysselsättningen öka trots ett högt inflationstryck och en åtstramande penningpolitik. Under hösten började dock arbetslösheten att öka något och i januari 2024 låg den på 8,2 procent i Köping, att jämföra med Västmanland 8,0 procent och riket 6,8 procent.

En lågkonjunktur drabbar gruppen arbetslösa unga 18-24 oftast hårdare och de effekterna började vi se före sommaren 2023. Arbetslösheten har för denna grupp de senaste månaderna ökat mer dramatiskt både i riket och Västmanland, med särskilt i Köping med en ökning motsvarande 2,3 procentenheter sedan i maj när vi började se en vändning. I januari landade arbetslösheten för unga i Köping på 10,9 procent, att jämföra med Västmanland 9,9 procent och riket 7,8 procent.

Verksamhet och medarbetare

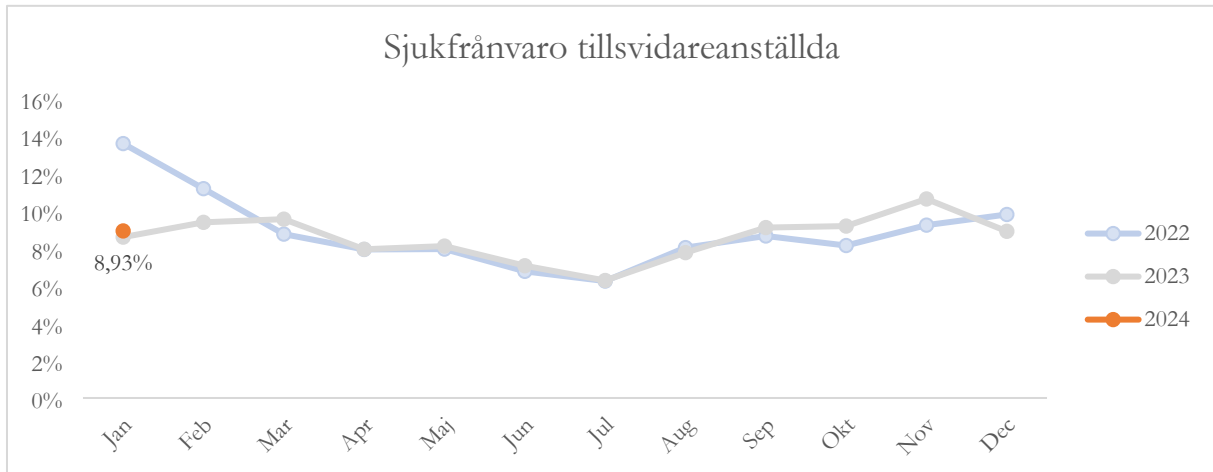
Verksamhetsstatistik

Nämnd	Ack utfall	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023	Trend
Antal utförda hemtjänsttimmar	16 076	100 000	95 000	-5 000	➔
Antal i kö till särskilt boende LSS	10	N/A	N/A	-	
Antal i kö till boende äldreomsorg	10	N/A	N/A	-	
Antal besök i Köpings badhus	14 725	120 000	67 000	-53 000	➔
Antal i kö till Kulturskolan	239	190	190	0	➔
Antal beviljade bygglov	33	180	180	0	➔
Antal sålda småhustomter					
Andel elever i åk 7-9 med >10% frånvaro	58%	N/A	N/A	-	➔
Försörjningsstödkostnader per månad, tkr	2051	2292	N/A	-	➔
Antal placeringsdygn institution barn och unga, ackumulerat	396	N/A	N/A	-	➔

Utfall till och med februari. Kommentarer:

- Antalet utförda hemtjänsttimmar har ökat med 7 procent jämfört med samma period förra året, dvs en uppåtgående trend.
- Per den sista februari väntar 10 personer i kö till särskild boendeplats i äldreomsorgen och 10 personer till särskilt boende inom LSS.
- Antal besök i Köpings badhus väntas landa på samma nivå som 2023 och budgeten kommer inte att uppnås.
- För att kunna tillgodogöra sig kunskaper som motsvarar den nivå som eleven har möjlighet att nå, är det viktigt med hög närvaro. Andel elever med hög frånvaro ligger i februari på 58 %, att jämföra med 68% samma period 2023.
- Försörjningsstödkostnaderna ligger i februari på samma nivå som för ett år sedan och är ackumulerat 1,5% högre än 2023. Antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd är i princip oförändrad men den ökade kostnaden är en följd av normuppräknings från årsskiftet.
- Antal placeringsdygn för barn och unga ligger på en fortsatt hög nivå per månad och högre än samma period föregående år.

Medarbetare

Sjukfrånvaron landade årets första månad på 8,9 procent vilket är i linje med utfallet samma period året före.

Inom kommunledningsförvaltningen faller sjukfrånvaron ut högre än föregående år vilket förklaras av enstaka sjukskrivningar.

Ekonomi

Helårsprognos

Prognosutveckling per månad (beräknad årsbudgetavvikelse), mkr

Nämnd	Feb	Mar	Apr	Maj	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Kommunfullmäktige	-0,2								
Kommunstyrelsen	-29,6								
Kultur och fritidsnämnd	-1,7								
Vård- och omsorgsnämnd	-20,9								
Samhällsbyggnadsnämnd	0,0								
Utbildningsnämnden	-16,2								
Social och arbetsmarknadsnämnd	-0,8								
Valnämnd	0,0								
Gemensam överförmyndarnämnd	0,2								
Total avvikelse	-69,2								
Finansförvaltningen	-27,5								
Kommunens budgetavvikelse	-96,6								

Nämnderna sammantaget har en **helårsprognos** som visar **ett underskott på -69,2 mkr jämfört med budget**.

Större avvikelser:

- Kommunstyrelsen -29,6 mkr
 - Mark och fastighet visar en prognos på -23,6 mkr vilket till 15,0 mkr förklaras av kostnader kopplade till iordningsställande av utemiljö för Nyckelbergsskolan. Ytterligare -6,0 mkr genereras av arbetet kring nya förskolan Trädet på Kristinelund.
 - Kommunledningsförvaltningen visar en prognos på -5,2 mkr där kommunövergripande kostnader (löneadministration, friskvårdsbidrag, företagshälsovård), ökat kommunbidrag för räddningstjänsten samt diverse andra poster genererar underskottet.
 - Verksamheterna kommer under året fortsätta arbeta återhållsamt och genomföra översyn av diverse kostnader för att minimera underskottet.
- Vård- och omsorgsnämnden -20,9 mkr
 - Det största underskottet återfinns inom äldreomsorgen där personalkostnaderna sticker iväg utifrån flera parametrar. Svårigheter med att anpassa bemanningen utifrån verksamhetens behov och det relativt nya heltidsmålet lyfts som de viktigaste. Dessutom bidrar höga kostnader för externa placeringar till underskottet.
 - Även kostnadsökningar för förvaltningens lokaler utan motsvarande budgetkompensation hjälper till att generera underskottet.
 - En åtgärdsplan har tagits fram och presenterades för nämndens arbetsutskott i februari.
- Utbildningsnämnden -16,2 mkr
 - Ökade kostnader för den anpassade grundskolan där denna verksamhet till läsåret 2023-2024 började ta emot sexåringar genererar en stor del av underskottet. Förr

utreddes ofta eleverna i förskoleklass innan de skrevs in i anpassad grundskola. Nu är eleverna färdigutredda redan i förskolan vilket medför att den anpassade grundskolan får ta emot eleverna redan som sexåringar.

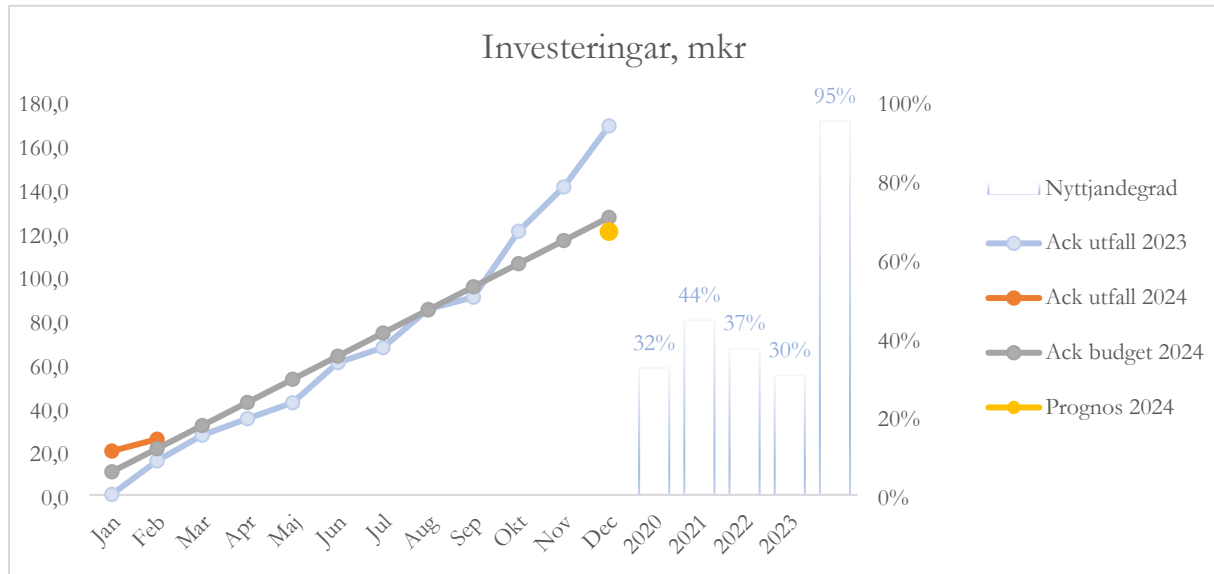
- Vidare uppvisar grundskolan ett större underskott där verksamheten än inte kunnat minskas till den nivå som 2024 års rambudget kräver. Organisationen är beroende av läsåret.
- Förvaltningen identifierar tuffa förutsättningar för att uppnå en ekonomi i balans innevarande år. En möjlighet utgörs av minskat antal barn på förskolan vilket gör att förskoleverksamheter kan avvecklas.
- Kultur- och fritidsnämnden -1,7 mkr
 - Den negativa budgetavvikelsen genereras av lägre intäkter från Actic där avtalet löper till och med 2030, ökade hyreskostnader för biblioteken i Kolsva och Köping samt ökade kostnader för fritidsbanken där egen bemanning i och med organisationsförändringen ersattes med köp av tjänst. En åtgärdsplan för ekonomi i balans är under framtagning.

Finansförvaltningar uppvisar **ett underskott** motsvarande 27,5 mkr jämfört med budget. Försämringen beror på lägre intäkter i form av skatteintäkter och bidrag samt högre pensionskostnader. Skatteintäkterna beräknas för Köpings kommun falla ut lägre än tidigare prognostiserat samtidigt som främst inkomstutjämningsbidraget minskar där skatteunderlaget för kommunen står sig bättre än väntat. Total effekt är -15,8 mkr jämfört med budget. Pensionskostnaderna ökar 10,9 mkr jämfört med budget då inkomstbasbeloppet fastställdes först i november 2023 och blev lägre än väntat. Detta i sin tur innebär högre pensionskostnader i form av intjänad förmånsbestämd ålderspension (FÅP). En ytterligare bidragande faktor till den negativa prognosen är lägre intäkter för kommunen i form av borgensavgift från VME där lån för VA-verksamheten inte längre ingår i beräkningen, effekt -2,2 mkr.

Nämnd	Budget 2024	Prognos 2024	Budget-avvikelse 2024
Kommunfullmäktige	-3,7	-3,9	-0,2
Kommunstyrelsen	-224,6	-254,2	-29,6
Kultur och fritidsnämnd	-57,1	-58,8	-1,7
Vård- och omsorgsnämnd	-651,2	-672,1	-20,9
Samhällsbyggnadsnämnd	-31,9	-31,9	0,0
Utbildningsnämnden	-705,4	-721,6	-16,2
Social och arbetsmarknadsnämnd	-189,5	-190,3	-0,8
Valnämnd	-0,7	-0,7	0,0
Gemensam överförmyndarnämnd	-4,5	-4,3	0,2
Summa nämnd	-1 868,6	-1 937,8	-69,2
Finansförvaltningen	1 821,2	1 793,8	-27,5
Summa kommun	-47,4	-144,0	-96,6

Totalt landar **helårsprognosen** för kommunen på -144,0 mkr vilket ger en **budgetavvikelse** motsvarande -96,6 mkr.

Investeringar

Nämnderna har sammantaget per sista februari investerat för 25,5 mkr.

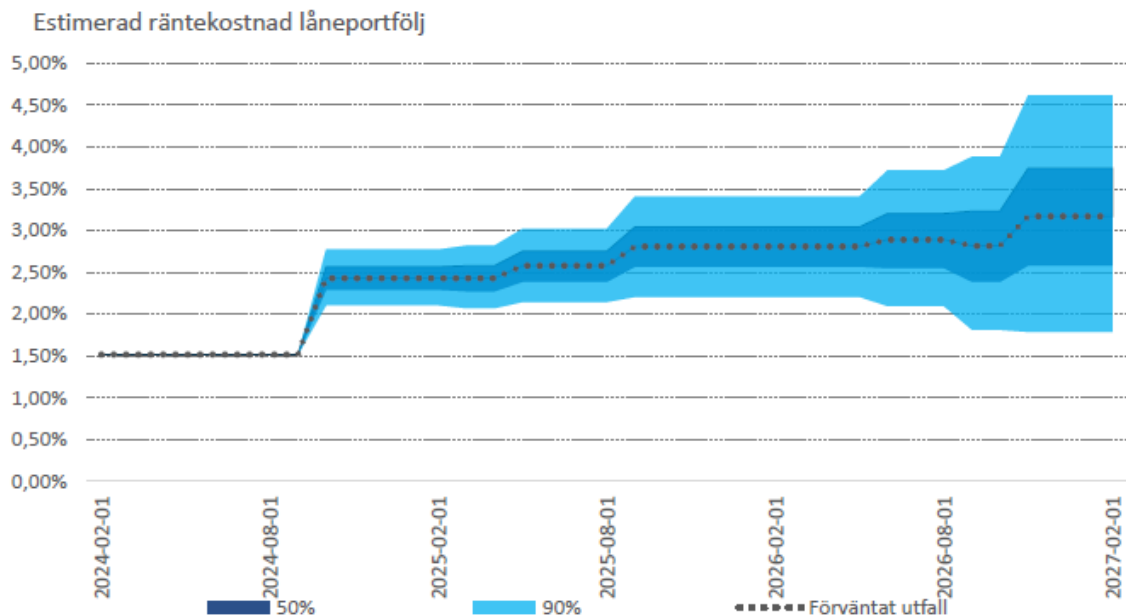
Prognosen för helåret visar en investeringsvolym motsvarande 120,3 mkr, att jämföra med budgeten på totalt 126,8 mkr. Ombudgeteringar från föregående år har än inte lästs in, dessa kommer att tillkomma.

Den prognostiserade nyttjandegraden för årets budget blir utifrån aktuell prognos 95%, att jämföra med de fyra senaste års nivåer på 30-44 %.

Kultur och fritidsförvaltningen prognostiserar ett överskott i investeringsmedel på 6,5 mkr kopplat till folkhälsopark etapp 3 som tidigast kommer att påbörjas under 2025. Folkhälsopark etapp 1 planerar invigas i juni och därefter påbörjas etapp 2 under hösten 2024.

Räntor

Kommunens totala låneskuld uppgår till 644 mkr. Genomsnittlig räntebindningstid och kapitalbindningstid är 1,9 år vilket är i enlighet med vår finanspolicy.

Ovan diagram visar hur snitträntan förväntas utvecklas på en tre års sikt, dvs den prickade linjen visar den förväntade utvecklingen på befintlig låneportfölj. I takt med att våra bundna lån förfaller så stiger vår genomsnittliga räntekostnad. Därav den trappliknande genomsnittliga ränteökningen. Utifrån våra investeringsbehov kommer ytterligare lån behövas framöver. Nya lån som tillkommer kommer att ha en högre räntenivå än vår genomsnittliga ränta vilket kommer att justera upp portföljens totala genomsnittliga räntenivå. 1% ränteökning motsvarar 6,4 mkr i årlig kostnadsökning på befintlig låneskuld. Den genomsnittliga räntan (senaste 12 mån) på den befintliga skuldportföljen uppgår till 1,31 %. De indikativa räntorna för nylån ligger just nu mellan 3,1 %-3,3%, men lånet som omsattes under november månad har en räntenivå på 3,8% och den tidigare räntan var 0,65%.

I kommunen har hela låneskulden bunden ränta. Löptiden är lite varierande men att binda räntan minskar risken för kommunen. Det har varit en medveten strategi för kommunen att binda räntan i större utsträckning och också att anpassa bindningstider så att lånen löper ut vid olika tidpunkter. Under andra halvan av 2024 löper räntebindningstiden ut för en relativt stor del av låneskulden och därmed ligger drygt 30% av ränterisken på kort sikt.

